

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 8755
Ημερομ. Κατάθεσης: 30/9/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 28 Σεπτεμβρίου 2026

Προς:

Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κο Κυριάκο Πιερρακάκη

Την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κα Νίκη Κεραμέως

Την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κα Δόμνα Μιχαηλίδου

Θέμα: «Τουλάχιστον 260,6 εκατ. ευρώ σε ανακλήσεις και μειώσεις δράσεων της ΔΥΠΑ στο Ταμείο Ανάκαμψης – 14.400 λιγότεροι άνεργοι και κατάργηση του στόχου για 7.000 δικαιούχους ΕΕΕ και αστέγους»

Αξιότιμοι κ.κ. Υπουργοί,

Η τελευταία αναθεώρηση του ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποκαλύπτει μία εξαιρετικά ανησυχητική εικόνα ως προς την πορεία σειράς δράσεων που σχεδιάστηκαν για την απασχόληση, την κατάρτιση και την κοινωνική ένταξη ορισμένων από τις πλέον ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Σύμφωνα με την υπ' αρ. 47/27.08.2026 επιστολή του ΠΑΝΣΥΠΟ και τη διασταύρωση στην οποία προέβη μεταξύ των νέων ευρωπαϊκών κειμένων και των εθνικών αποφάσεων ένταξης, τροποποίησης και ανάκλησης, προκύπτει κατώτατο ποσοτικοποιημένο ύψος 260.646.108,94 ευρώ σε ανακλήσεις και μειώσεις

συγκεκριμένων δράσεων που συνδέονται με τη ΔΥΠΑ. Τα στοιχεία αυτά δεν αφορούν απλώς μετακινήσεις κονδυλίων μεταξύ κωδικών ενός χρηματοδοτικού προγράμματος. Πίσω από αυτά βρίσκονται άνεργοι, δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, άστεγοι, Ρομά, άτομα με αναπηρία και άνθρωποι στο φάσμα του αυτισμού, για τους οποίους είχαν σχεδιαστεί συγκεκριμένες δημόσιες παρεμβάσεις.

Η εξέλιξη αυτή δεν μπορεί να αποδοθεί σε μία εξωγενή απόφαση των ευρωπαϊκών θεσμών. Από την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει ότι στις 8 Μαΐου 2026 η ελληνική Κυβέρνηση υπέβαλε αιτιολογημένο αίτημα τροποποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, επικαλούμενη ότι μέρος του σχεδιασμού δεν ήταν πλέον εφικτό λόγω αντικειμενικών περιστάσεων. Οι τροποποιήσεις που υπέβαλε η χώρα αφορούσαν συνολικά 111 μέτρα. Για ορισμένα από αυτά η επίσημη αιτιολογία ήταν η «*χαμηλότερη της αναμενόμενης ζήτηση*», για άλλα απρόβλεπτες καθυστερήσεις στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων και για άλλα απρόβλεπτες τεχνικές προκλήσεις.

Οι όροι αυτοί, όμως, δεν μπορούν να αποτελέσουν το τέλος της λογοδοσίας. Αντιθέτως, είναι ακριβώς το σημείο από το οποίο αυτή πρέπει να αρχίσει. Γιατί πίσω από τη «*χαμηλότερη ζήτηση*» πρέπει να απαντηθεί εάν πράγματι δεν υπήρχαν πολίτες που είχαν ανάγκη την παρέμβαση ή εάν το πρόγραμμα απέτυχε να φτάσει σε αυτούς. Πίσω από τις «*καθυστερήσεις των δημοσίων συμβάσεων*» πρέπει να εξηγηθεί ποιος είχε την ευθύνη να προκηρύξει, να παρακολουθήσει και να ολοκληρώσει εγκαίρως τις διαδικασίες. Και πίσω από τις «*τεχνικές προκλήσεις*» πρέπει να αποσαφηνιστεί ποιες ακριβώς ήταν αυτές, πότε διαπιστώθηκαν και γιατί δεν κατέστη δυνατό να αντιμετωπιστούν πριν φτάσουμε στη δραστική συρρίκνωση του φυσικού αντικείμενου.

A) ΕΕΕ και άστεγοι: από τον στόχο των 7.000 στην κατάργησή του

Ιδιαίτερα χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του μέτρου 16922. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παραθέτει ο ΠΑΝΣΥΠΟ, ο αρχικός σχεδιασμός για δικαιούχους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και αστέγους ανερχόταν σε 151.666.000 ευρώ και αφορούσε 10.000 ανέργους. Τον Οκτώβριο του 2025 προηγήθηκε μείωση κατά 45.061.600 ευρώ, ενώ στις 11 Αυγούστου 2026 καταχωρίστηκε οριστική ανάκληση της Απόφασης Ένταξης ύψους 106.166.200 ευρώ. Παράλληλα, από το νέο Παράρτημα αφαιρέθηκε ο προηγούμενος ευρωπαϊκός στόχος των 7.000 δικαιούχων ΕΕΕ και αστέγων. Το ίδιο το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατατάσσει το μέτρο 16922

μεταξύ εκείνων για τα οποία η Ελλάδα επικαλέστηκε «χαμηλότερη της αναμενόμενης ζήτηση». Η συγκεκριμένη αιτιολογία γεννά εύλογα και σοβαρά ερωτήματα. Διότι η ανάγκη στήριξης των δικαιούχων ΕΕΕ και των αστέγων δεν εξαφανίζεται επειδή ένα διοικητικά σχεδιασμένο πρόγραμμα φέρεται να μην πέτυχε την αναμενόμενη συμμετοχή. Η Κυβέρνηση οφείλει να απαντήσει πόσοι από τους προβλεπόμενους ωφελούμενους καλύφθηκαν πραγματικά, γιατί δεν επιτεύχθηκε ο στόχος, ποια εμπόδια στην πρόσβαση των δικαιούχων εντοπίστηκαν και, κυρίως, τι πρόκειται να γίνει σήμερα για τους ανθρώπους που έμειναν εκτός.

Β) Ρομά και άτομα στο φάσμα του αυτισμού

Ανάλογα ερωτήματα εγείρονται και για άλλες εξαιρετικά ευάλωτες ομάδες. Σύμφωνα με τον ΠΑΝΣΥΠΟ, στο πλαίσιο του ίδιου μέτρου 16922 ανακλήθηκε παρέμβαση για τους Ρομά, προϋπολογισμού 3.772.448,94 ευρώ, χωρίς ανειλημμένες υποχρεώσεις. Αντίστοιχα, για υποέργο του μέτρου 16904 «Αναπηρία», που αφορά άτομα στο φάσμα του αυτισμού, ο προϋπολογισμός, σύμφωνα με τα στοιχεία του Συλλόγου, περιορίστηκε από 4.011.720 ευρώ σε μόλις 66.960 ευρώ, δηλαδή μειώθηκε περίπου κατά 98%. Το επίσημο ευρωπαϊκό κείμενο κατατάσσει το ευρύτερο μέτρο 16904 στις παρεμβάσεις που τροποποιήθηκαν λόγω «*απρόβλεπτων τεχνικών προκλήσεων*». Ποιες ήταν, όμως, αυτές οι τεχνικές προκλήσεις που οδήγησαν σε μία τόσο δραστική συρρίκνωση; Και, κυρίως, ποιο πρόγραμμα θα αντικαταστήσει τις παρεμβάσεις που δεν πραγματοποιήθηκαν;

Γ) 14.400 λιγότεροι άνεργοι στους νέους στόχους

Εξίσου σοβαρή είναι η μεταβολή στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης. Στο μέτρο 16747, σύμφωνα με την αποδελτίωση του ΠΑΝΣΥΠΟ, ο συνολικός μετρήσιμος στόχος περιορίζεται από περίπου 52.000 σε 37.600 άνεργους. Πρόκειται για 14.400 λιγότερους ωφελουμένους και για οικονομική μείωση ύψους 85.686.500 ευρώ. Το Συμβούλιο δεν αποδίδει στην περίπτωση αυτή την αλλαγή σε χαμηλή ζήτηση ή τεχνική αδυναμία. Τα μέτρα 16746 και 16747 εντάσσονται στις τροποποιήσεις που η Ελλάδα ζήτησε προκειμένου, κατά την επίσημη αιτιολογία, να εφαρμοστούν «*καταλληλότερες εναλλακτικές επιλογές*», να μειωθεί το διοικητικό βάρος και να απλουστευθεί η εφαρμογή του Σχεδίου. Η Κυβέρνηση οφείλει, επομένως, να εξηγήσει ποια είναι αυτή η καταλληλότερη εναλλακτική. Γιατί η διοικητική απλούστευση δεν μπορεί να αποτελεί αυτάρκη απάντηση όταν ο μετρήσιμος στόχος εμφανίζει 14.400 λιγότερους

ανέργους. Το κρίσιμο ερώτημα είναι εάν αυτοί οι άνθρωποι μεταφέρονται σε άλλες ισοδύναμες ή αποτελεσματικότερες παρεμβάσεις ή εάν απλώς παύουν να περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό.

Δ) ΚΠΑ2, ΕΠΑΣ και προγράμματα κατάρτισης

Η εικόνα συμπληρώνεται από σειρά ακόμη παρεμβάσεων της ΔΥΠΑ. Για το μέτρο 16941, που αφορά την αναδιάρθρωση και τον επαναπροσδιορισμό των ΚΠΑ2, το Συμβούλιο αναφέρει απρόβλεπτες καθυστερήσεις στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων. Σύμφωνα με τον ΠΑΝΣΥΠΟ, το φυσικό αντικείμενο της ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων περιορίστηκε από 118 σε 40 ΚΠΑ2 και η συγκρίσιμη χρηματοδοτική αποτύπωση μειώθηκε κατά 21.901.200 ευρώ. Για το μέτρο 16794 «Ενίσχυση του συστήματος μαθητείας», το νέο πλαίσιο καταλήγει στην αφαίρεση του οροσήμου 145β, ενώ ο ΠΑΝΣΥΠΟ καταγράφει έργο ΟΠΣ ΤΑ 5185578 ύψους 138.003.000 ευρώ χρηματοδότησης από το Ταμείο Ανάκαμψης, για το οποίο ζητεί πλήρη οικονομικό απολογισμό.

Ακόμη πιο ιδιαίτερη είναι η περίπτωση δύο υποέργων κατάρτισης του μέτρου 16913, συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού 39.175.000 ευρώ, τα οποία, σύμφωνα με τα στοιχεία που επικαλείται ο ΠΑΝΣΥΠΟ, ανακλήθηκαν στις 15 Ιανουαρίου 2026 με αιτιολογία την *«οικειοθελή παραίτηση του Φορέα Υλοποίησης»*, δηλαδή της ΔΥΠΑ. Πρόκειται, συνεπώς, για επιλογή που λόγω του ύψους των πόρων και του αντικειμένου των δράσεων, επιβάλλει ειδική και πλήρη αιτιολόγηση ως προς τους λόγους που την υπαγόρευσαν, το στάδιο στο οποίο βρίσκονταν τα έργα και την τύχη τόσο των σχετικών πόρων όσο και του φυσικού τους αντικειμένου.

Στην ίδια προβληματική εντάσσεται και η περίπτωση των 727 Συμβασιούχων Εργασιακών Συμβούλων της Δ.ΥΠ.Α., οι οποίοι απασχολήθηκαν από το 2022 έως τις 30 Ιουνίου 2026 σε έργο χρηματοδοτούμενο από το Ταμείο Ανάκαμψης. Για την επιλογή, την εκπαίδευση και την εξειδίκευσή τους επενδύθηκαν δημόσιοι και ευρωπαϊκοί πόροι, με αποτέλεσμα να αποκτηθεί σημαντική τεχνογνωσία στην εφαρμογή των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης. Η ολοκλήρωση, όμως, του χρηματοδοτούμενου έργου χωρίς σαφή σχεδιασμό για την αξιοποίηση της εμπειρίας αυτής γεννά ένα ευρύτερο ερώτημα: εάν η επένδυση στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της Δ.ΥΠ.Α. είχε σχεδιαστεί ως διαρθρωτική παρέμβαση ή κατέληξε, στην πράξη, σε μία μορφή προσωρινής στελέχωσης χωρίς εξασφαλισμένη συνέχεια.

Πράγματι, το ίδιο το Συμβούλιο αναφέρει ότι η συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά προς την Ελλάδα παραμένει αμετάβλητη και ότι πόροι που απελευθερώθηκαν από καταργήσεις ή μειώσεις μέτρων χρησιμοποιούνται για την προσθήκη νέων ή την ενίσχυση άλλων δράσεων. Αυτό, όμως, δεν απαντά στο ερώτημα. Το ζήτημα δεν είναι μόνο εάν τα χρήματα παρέμειναν λογιστικά μέσα στο «Ελλάδα 2.0». Το πραγματικό ζήτημα είναι από πού αφαιρέθηκαν, πού ακριβώς κατευθύνθηκαν και τι απέγιναν οι πολιτικές και οι άνθρωποι για τους οποίους είχαν αρχικά δεσμευθεί. Οι πόροι μπορούν να ανακατανεμηθούν. Οι κοινωνικές ανάγκες, όμως, δεν μεταφέρονται από έναν κωδικό σε έναν άλλο.

Όταν από έναν κυβερνητικό σχεδιασμό εξαφανίζεται ο στόχος για 7.000 δικαιούχους ΕΕΕ και αστέγους, όταν ο αριθμός των ανέργων ενός μέτρου μειώνεται κατά 14.400, όταν κοινωνικές παρεμβάσεις για Ρομά και άτομα στο φάσμα του αυτισμού ανακαλούνται ή συρρικνώνονται δραστικά και όταν έργα κατάρτισης δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ δεν υλοποιούνται, η Κυβέρνηση δεν μπορεί να αρκестεί στη διαβεβαίωση ότι «τα χρήματα δεν χάθηκαν». Οφείλει να πει πού πήγαν. Και οφείλει να πει τι θα γίνει με τους ανθρώπους που έμειναν πίσω.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- 1. Επιβεβαιώνετε, βάσει των επίσημων στοιχείων των αρμόδιων Υπουργείων και της ΔΥΠΑ, το κατώτατο ποσοτικοποιημένο ύψος των 260.646.108,94 ευρώ σε ανακλήσεις και μειώσεις που καταγράφει ο ΠΑΝΣΥΠΟ; Ποιο είναι το ακριβές συνολικό ποσό κατά τους επίσημους υπολογισμούς της Κυβέρνησης;***
- 2. Σε ποιες συγκεκριμένες δράσεις ανακατανεμήθηκε κάθε ποσό που απελευθερώθηκε από τις ανωτέρω ανακλήσεις και μειώσεις; Ποιο ποσό μεταφέρθηκε σε κάθε νέα ή ενισχυμένη δράση και με ποια απόφαση;***
- 3. Ποιοι φορείς και ποια αρμόδια όργανα εισηγήθηκαν τις συγκεκριμένες τροποποιήσεις που περιλήφθηκαν στο ελληνικό αίτημα της 8ης Μαΐου 2026 και ποια ήταν η ειδική αιτιολογία για κάθε δράση της ΔΥΠΑ που περιορίστηκε, ανακλήθηκε ή τροποποιήθηκε;***
- 4. Ως προς το μέτρο 16922 για δικαιούχους ΕΕΕ και αστέγους, πόσοι από τους αρχικά προβλεπόμενους ωφελουμένους εντάχθηκαν, καταρτίστηκαν και τελικώς***

απασχολήθηκαν; Σε ποια συγκεκριμένα δεδομένα στηρίχθηκε η επίκληση «χαμηλότερης της αναμενόμενης ζήτησης» και για ποιους λόγους καταργήθηκε ο στόχος των 7.000 δικαιούχων;

- 5. Με ποιο πρόγραμμα, ποια χρηματοδοτική πηγή και ποιο συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα θα καλυφθούν εφεξής οι δυνητικοί ωφελούμενοι από τις κατηγορίες των δικαιούχων ΕΕΕ και των αστέγων, οι οποίοι θα καλύπτονταν από το φυσικό αντικείμενο που αφαιρέθηκε;*
- 6. Ποιο είναι το σημερινό καθεστώς των παρεμβάσεων για Ρομά και για άτομα στο φάσμα του αυτισμού, τι φυσικό αντικείμενο υλοποιήθηκε πριν από τις σχετικές μειώσεις ή ανακλήσεις και με ποια χρηματοδότηση πρόκειται να συνεχιστούν οι παρεμβάσεις αυτές;*
- 7. Ποιες ακριβώς ήταν οι «απρόβλεπτες τεχνικές προκλήσεις» που οδήγησαν στην τροποποίηση του μέτρου 16904 «Αναπηρία» και ποιες ενέργειες πραγματοποιήθηκαν εγκαίρως από τους αρμόδιους φορείς για την αντιμετώπισή τους;*
- 8. Πώς δικαιολογείται η μείωση του μετρήσιμου στόχου των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης κατά 14.400 ανέργους στο μέτρο 16747; Ποιες ακριβώς είναι οι «καταλληλότερες εναλλακτικές επιλογές» που, σύμφωνα με το αίτημα της Ελλάδας, αντικαθιστούν το προηγούμενο φυσικό αντικείμενο και πόσους ανέργους θα καλύψει καθεμία από αυτές;*
- 9. Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους περιορίστηκε το φυσικό αντικείμενο του μέτρου 16941 για τα ΚΠΑ2, ποια έργα είχαν συμβασιοποιηθεί μέχρι την αναθεώρηση και τι θα γίνει με τα κτίρια και τις παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης που αφαιρέθηκαν;*
- 10. Ποια είναι σήμερα η οικονομική και φυσική κατάσταση του έργου ΟΠΣ ΤΑ 5185578 των ΕΠΑΣ Μαθητείας, ύψους 138.003.000 ευρώ; Ποια ποσά έχουν συμβασιοποιηθεί, δεσμευθεί ή καταβληθεί, ποιο φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί και από ποια πηγή θα χρηματοδοτηθεί τυχόν υπολειπόμενο έργο μετά την αφαίρεση του οροσήμου 145β;*
- 11. Για ποιους συγκεκριμένους λόγους η ΔΥΠΑ προέβη, σύμφωνα με τις σχετικές πράξεις που επικαλείται ο ΠΑΝΣΥΠΟ, σε «οικειοθελή παραίτηση» από την*

υλοποίηση των δύο υποέργων κατάρτισης του μέτρου 16913 συνολικού ύψους 39.175.000 ευρώ; Ποιο όργανο εισηγήθηκε και ποιο ενέκρινε την απόφαση αυτή και πού ανακατανεμήθηκαν οι σχετικοί πόροι;

12. Ποιο είναι συνολικά το σχέδιο της Κυβέρνησης για τη χρηματοδότηση και συνέχιση του κοινωνικού και εργασιακού αντικειμένου που αφαιρέθηκε από το Ταμείο Ανάκαμψης; Ποιες από τις παρεμβάσεις θα χρηματοδοτηθούν από εθνικούς πόρους, ποιες από το ΕΣΠΑ ή άλλα ευρωπαϊκά εργαλεία και ποιες, εφόσον υπάρχουν, εγκαταλείπονται οριστικά;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Πάυλος Γερουλάνος

Αικατερίνη (Κατερίνα) Καζάνη

Παρασκευάς (Πάρις) Κουκουλόπουλος

Πάυλος Χρηστίδης